

**BOLALAR UROLOGIYASIDA PERIOPERATIV OG'RIQSIZLANTIRISHNI
OPTIMALLASHTIRISHDA REGIONAL ANESTEZIYA VA MULTIMODAL
ANALGEZIYANING O'ZARO UYG'UNLIGI**

Xaydarov Qambarali Imomaliyevich

t.f.d.

<https://orcid.org/0009-0004-4336-1241>

Xonxo'jaev Nurmuxammadxo'ja Xakimxo'ja o'g'li

Bolalar milliy tibbiyot markazi. Toshkent. O'zbekiston.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.23350553>

Dolzarbliigi. Bolalar urologiyasida jarrohlik amaliyotlari vaqtida va operatsiyadan keyingi davrda samarali og'riqsizlantirishni ta'minlash zamonaviy anesteziologiyaning dolzarb yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Bolalar organizmining anatomik, fiziologik va farmakologik xususiyatlari, og'riqni qabul qilish hamda unga javob reaksiyalarining yoshga bog'liq o'ziga xosligi perioperativ analgeziya usullarini individual tanlashni talab etadi. Yetarli darajada nazorat qilinmagan og'riq simpatik nerv tizimi faollashuviga, yurak urish tezligi va arterial bosimning o'zgarishiga, stress reaksiyasining kuchayishiga, uyqu va ovqatlanishning buzilishiga hamda operatsiyadan keyingi tiklanish jarayonining sekinlashishiga olib kelishi mumkin.

Tadqiqot maqsadi. Bolalar urologiyasida perioperativ og'riqsizlantirishni optimallashtirishda regional anesteziya usullarini multimodal analgeziya bilan birgalikda qo'llashning klinik ahamiyatini ilmiy adabiyotlar asosida tahlil qilish, ushbu yondashuvning operatsiya vaqtida va operatsiyadan keyingi davrda og'riq intensivligini kamaytirish, tizimli analgetiklar, xususan, opioid preparatlarga ehtiyojni cheklash, nojo'ya ta'sirlar xavfini kamaytirish hamda bolalarda operatsiyadan keyingi tiklanish sifatini yaxshilashdagi imkoniyatlarini baholashdan iborat.

Materiallar va tadqiqot usullari. Tadqiqot bolalar urologiyasida perioperativ og'riqsizlantirish, regional anesteziya va multimodal analgeziya usullariga oid zamonaviy ilmiy adabiyotlarni tahlil qilish asosida olib borildi. Tadqiqot materiallari sifatida bolalarda urologik jarrohlik amaliyotlarida og'riqni nazorat qilish, regional nerv blokadalarini qo'llash, tizimli analgetiklardan foydalanish hamda operatsiyadan keyingi tiklanish ko'rsatkichlarini o'rgangan ilmiy maqolalar, klinik tadqiqotlar, tizimli sharhlar va meta-tahlillardan foydalanish nazarda tutildi. Manbalarni tanlashda ularning tadqiqot mavzusiga muvofiqligi, ilmiy ishonchliligi, metodologik sifati va klinik amaliyot uchun ahamiyatiga e'tibor qaratildi.

Tadqiqot davomida qiyosiy tahlil, tizimli yondashuv, ilmiy ma'lumotlarni umumlashtirish va tavsifiy tahlil usullaridan foydalanish rejalashtirildi.

Asosiy tahlil mezonlari sifatida operatsiyadan keyingi og'riq intensivligi, qo'shimcha analgetiklarga ehtiyoj, opioid preparatlar iste'moli, gemodinamik ko'rsatkichlar, ko'ngil aynishi va qusish kabi nojo'ya ta'sirlar, regional anesteziya bilan bog'liq asoratlarni hamda operatsiyadan keyingi tiklanish xususiyatlari belgilandi. Regional anesteziya va multimodal analgeziyaning samaradorligi ularning alohida qo'llanilishi hamda kombinatsiyalangan yondashuv natijalari haqidagi ilmiy ma'lumotlarni taqqoslash orqali baholanishi ko'zda tutildi.

Kutilayotgan natijalar. Tadqiqot natijasida bolalar urologiyasida perioperativ og'riqsizlantirishni optimallashtirishda regional anesteziya usullari va multimodal analgeziyaning o'zaro uyg'unligining klinik ahamiyatini aniqlash kutilmoqda. Ilmiy adabiyotlar tahlili asosida ushbu yondashuvning operatsiyadan keyingi og'riq intensivligini kamaytirish, qo'shimcha analgetiklarga, xususan, opioid preparatlarga ehtiyojni cheklash hamda analgetiklar bilan bog'liq nojo'ya ta'sirlar xavfini kamaytirish imkoniyatlari baholanadi. Shuningdek, regional anesteziya va multimodal analgeziyaning kombinatsiyalangan qo'llanilishi bolaning gemodinamik barqarorligini saqlash, operatsiyadan keyingi qulaylikni oshirish va tiklanish jarayonini yaxshilashga ta'siri bo'yicha mavjud ilmiy dalillar umumlashtiriladi.

Xulosa. Bolalar urologiyasida perioperativ og'riqsizlantirishni optimallashtirishda regional anesteziya va multimodal analgeziyaning o'zaro uyg'unligi og'riqni samarali nazorat qilishga qaratilgan istiqbolli yondashuvlardan biri hisoblanadi. Ushbu usullarning birgalikda qo'llanilishi turli mexanizmlar orqali og'riq impulslarining uzatilishini cheklash, tizimli analgetiklar, xususan, opioid preparatlarga ehtiyojni kamaytirish va dori vositalari bilan bog'liq nojo'ya ta'sirlar xavfini pasaytirish imkonini berishi mumkin. Regional anesteziya usullarini tanlashda ultratovush nazoratidan foydalanish blokada aniqligini oshirish va anatomik tuzilmalarni vizual nazorat qilish orqali muolaja xavfsizligini ta'minlashga yordam beradi.

Kalit so'zlar: bolalar urologiyasi, perioperativ og'riqsizlantirish, regional anesteziya, multimodal analgeziya, ultratovush nazorati, nerv blokadasi, operatsiyadan keyingi og'riq, opioidlarni tejovchi analgeziya, analgetiklar.